

PROSTORNE I VREMENSKE KARAKTERISTIKE TUČE U HRVATSKOJ S FOKUSOM NA ISTRU

DAMJAN JELIĆ⁽¹⁾, OTILIA ANNA MEGYERI⁽²⁾, ANDREINA BELUŠIĆ⁽¹⁾
i MAJA TELIŠMAN PRTENJAK⁽¹⁾

⁽¹⁾Geofizički odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Horvatovac 95, 10000 Zagreb, Hrvatska

⁽²⁾ Sveučilište Eötvös Loránd, Meteorološki odjel,
Pázmány Péter sétány 1/A, Budimpešta, Mađarska

djelic@gfz.hr

SAŽETAK

Iako su mjerenja tuče u Hrvatskoj prisutna već 60-ak godina, sveobuhvatna analiza još uvijek nije napravljena. U ovom izlaganju pokazat će se kratki pregled dosadašnjih istraživanja tuče u Europi te usporedbe s istraživanjima u Hrvatskoj. Nadalje, bit će izložene grublje karakteristike tuče na području cijele Hrvatske bazirane na mjerenjima glavnih meteoroloških postaja. Rezultati tog istraživanja sugeriraju značajne prostorne i vremenske varijacije tuče iako jasnih trendova o porastu ili padu aktivnosti tuče nema. U sklopu projekta VITCLIC napravljen je fokus na Istarsku županiju, koja je jedna od tučom najzahvaćenijih regija u Hrvatskoj, a uključuje analizu gotovo svih dostupnih arhivskih podataka; od glavnih i klimatoloških postaja do kišomjernih postaja. Ti su podatci po prvi put u potpunosti (datum, vrijeme, trajanje i intenzitet) izvučeni iz dnevnika motrenja i opširno analizirani.

Na prostornoj skali od svega 3500 četvornih kilometara prisutne su jake varijacije. Vremenska skala sugerira prisutnost tuče kroz cijelu godinu iako je glavnina događaja koncentrirana u ljetnom periodu. Također, uočeni su trendovi u broju događaja tuče iako značajnih promjena u broju dana s tučom nema. Za pripadne dane s tučom napravljena je i objektivna analiza tipova vremena korištenjem numeričke metode predložene od strane DWD-a te prilagođene za naše potrebe, na ERAINTERIM podacima za razdoblje od 1979 do 2014.